

Diversiteit in de vrije tijd

Juno Tourne
Universiteit Gent

Jongeren in cijfers en letters: hoofdstukken

- **Hoofdstuk 8: Georganiseerde en ongeorganiseerde vrijetijdsbesteding van kinderen en jongeren** - Juno Tourne & Lieve Bradt
 - JOP-kindmonitor (2018) & JOP-postmonitor 4 (2018)

- **Hoofdstuk 9: De betekenis die jongeren geven aan hun vrijetijdsactiviteiten** – Annelore Van der Eecken & Lieve Bradt
 - JOP-schoolmonitor 2 (2018)

Inhoud

- Participatiecijfers: georganiseerde en ongeorganiseerde vrijetijdsactiviteiten
 - Diversiteit naar socio-demografische kenmerken
- Wat jongeren zoeken in hun vrije tijd
 - Diversiteit in wat jongeren zoeken in hun vrije tijd
- Link tussen betekenisgeving en deelname in de vrije tijd

Participatiecijfers: georganiseerde vrijetijdsactiviteiten

■ 10- tot 13-jarigen

	Nooit	Minder dan 1 keer per maand	Eén of meermaals per maand	Eén of meermaals per week	Elke dag
Sporten in een club (voetbalclub, turnkring, zwemclub ...)	23,0	2,2	2,9	67,6	4,3
Naar de jeugdbeweging gaan (zoals de Chiro, Scouts ...)	58,0	3,7	9,0	29,3	0,1

Frequentietabel participatie aan het verenigingsleven bij Vlaamse 10- tot 13-jarigen (in percentages).

Bron: JOP-kindmonitor 4 (2018)

➤ 81,8% actieve deelnemers

Participatiecijfers: georganiseerde vrijetijdsactiviteiten

■ 14- tot 25-jarigen

	Nooit deelnemer geweest	Vroeger deelnemer geweest	Nu passief deelnemer	Nu actief deelnemer	Nu organiserend deelnemer
Sportverenigingen, sportclubs ...	13,7	47,0	5,0	33,8	3,4
Jeugdbeweging of jongerenbeweging	43,7	41,0	2,0	9,1	5,9
Ik volg les in (de) muziekschool, tekenacademie, beeldende kunst, toneel, dans, woordkunst ... (na de schooluren)	53,6	36,4	1,0	8,8	0,7

Frequentietabel participatie aan het verenigingsleven bij Vlaamse 14- tot 25-jarigen (in percentages).

Bron: JOP-monitor 4 (2018)

➤ 55,6% actieve deelnemers

Participatiecijfers: ongeorganiseerde vrijetijdsactiviteiten

■ 10- tot 13-jarigen

	Doe ik niet	Minder dan 1 keer per maand	Eén of meermaals per maand	Eén of meermaals per week	Elke dag
Zingen	32,2	6,9	11,5	20,1	28,9
Dansen	38,1	10,8	13,3	25,6	12,2
Creatieve dingen maken op de computer	32,8	13,0	18,5	23,9	11,8
Een boek of strip lezen	15,7	23,4	22,9	27,1	10,9
Buiten spelen met vrienden en vriendinnen	10,0	15,5	38,4	26,7	9,4

Frequentietabel participatie aan het verenigingsleven bij Vlaamse 10- tot 13-jarigen (in percentages)

Bron: JOP-kindmonitor 4 (2018)

Participatiecijfers: ongeorganiseerde vrijetijdsactiviteiten

■ 14- tot 25-jarigen

	Nooit	Minder dan 1x per maand	Eén of meermaals per maand	Eén of meermaals per week	Elke dag
Met mijn uiterlijk bezig zijn	8,2	11,6	12,3	34,4	33,6
Klusjes thuis/huishoudelijke taken (gras maaien, kuisen, opruimen, afwassen ...)	3,9	10,0	15,8	48,1	22,1
Samen met het gezin thuis vrijetijdsactiviteiten doen (spelletjes spelen, tv kijken, op het terras zitten, hobby's uitoefenen ...)	9,1	12,6	17,0	49,0	12,2
Sporten (ook fitness, powertraining, skaten ...)	14,1	11,5	12,7	52,3	9,4
Langs gaan bij je vrienden of je lief of samen iets met je vrienden of lief doen	4,4	10,3	25,3	54,4	5,7

Frequentietabel vrijetijdsactiviteiten bij Vlaamse 14- tot 25-jarigen (in percentages).

Bron: JOP-monitor 4 (2018)

Diversiteit naar socio-demografische achtergrond

■ Werkwijze:

Type van georganiseerde vrije tijd	Items
Sociale verenigingen	Vereniging die anderen helpt
	Verenigingen of actiegroepen rond milieu, dierenrechten of duurzame voeding
	Jeugdraad, (kinder)gemeenteraad, cultuurraad, sportraad...
	Leerlingenraad, scholierenparlement, studentenraad, schoolraad...
Doelgroepgerichte verenigingen	Allochtone jeugdverenigingen, zelforganisaties van migranten
	Religieuze of levensbeschouwelijke verenigingen
	Tienerwerking, meisjeshuis, jeugdwelzijnswerking of werking voor kansarme jeugd
Jeugdverenigingen	Jeugdbeweging of jongerenbeweging
	Speelplein, grabbelpas/Swappas, Roefel, ... of andere gemeentelijke jeugdwerkinitiatieven
	Jeugdhuis of jeugdclub
Cultuurverenigingen	Een vereniging voor kunstbeoefening (muziekschool, tekenacademie, beeldende kunst, toneel, dans, woordkunst,... na de schooluren)
	Hobbyverenigingen (o.a. knutselclub, computerclub, schaakclub, quizen...)
Sport	Sportverenigingen, sportclubs

Diversiteit naar socio-demografische achtergrond

Type van ongeorganiseerde vrije tijd	Items
Cultuur	Culturele uitstappen, cultuurbezoek
	Creatieve hobby's
	Een boek of strip lezen als ontspanning
	Vrijwilligerswerk doen
Vrienden	Langs gaan bij je vrienden of je lief of samen iets met je vrienden of lief doen
	Vrienden ontmoeten op straat, op pleinen, in de stad...
Familie	Samen met het gezin thuis vrijetijdsactiviteiten doen
	Samen met het gezin vrijetijdsactiviteiten doen buitenshuis
	Samen met familie iets doen
	Winkelen/shoppen
Sport	Buiten spelen, wandelen of picknicken (na de schooluren)
	Sporten (ook fitness, powertraining, skaten...)
	Naar een sportwedstrijd gaan kijken

Diversiteit naar socio-demografische achtergrond

■ Georganiseerde vrijetijdsactiviteiten

	Sport- verenigingen	Doelgroep- gerichte verenigingen	Jeugd- verenigingen	Cultuur- verenigingen	Sociale verenigingen
Onafhankelijke variabelen					
Constant	35,63***	13,19***	11,44***	9,86**	0,41
Gender (ref.cat.=jongen)	-11,61***	-2,53***	-1,27*	5,46***	0,51
Leeftijd	-0,34	-0,53**	-0,06	-1,10***	-0,14
Migratieachtergrond (ref.cat.=persoon zonder migratieachtergrond)	-10,72***	10,22***	-7,00***	-2,90***	0,31
Opleidingsniveau ouders	8,05***	-0,38	2,82***	6,67***	2,64***
Subjectieve beleving van de financiële situatie	1,27**	0,05	-0,08	-0,11	-0,23

Verklarende factoren van diverse clusters van georganiseerde vrijetijdsbesteding bij adolescenten uit het secundair onderwijs in Vlaanderen (niet-gestandaardiseerde coëfficiënten)

Bron: JOP-Schoolmonitor 2 (2018)

Diversiteit naar socio-demografische achtergrond

■ Ongeorganiseerde vrijetijdsactiviteiten

	Sport activiteiten	Activiteiten met familie	Activiteiten met vrienden	Culturele activiteiten
Onafhankelijke variabelen				
Constant	30,44***	29,94***	3,97	17,04***
Gender (ref.cat.=jongen)	-9,39***	2,73***	-3,80***	2,92***
Leeftijd	-0,64***	-1,05***	1,58***	-1,23***
Migratieachtergrond (ref.cat.=persoon zonder migratieachtergrond)	-2,12***	3,10***	1,63*	-0,63
Opleidingsniveau ouders	1,88***	-0,24	-0,64	3,44***
Subjectieve beleving van de financiële situatie	1,16***	3,98***	0,86**	-0,01

Verklarende factoren van diverse clusters van ongeorganiseerde vrijetijdsbesteding bij adolescenten uit het secundair onderwijs in Vlaanderen (niet-gestandaardiseerde coëfficiënten)

Bron: JOP-Schoolmonitor 2 (2018)

Wat zoeken jongeren in hun vrije tijd?

In hoeverre ga je akkoord met de volgende zinnen? In mijn vrije tijd wil ik vooral...	(Helemaal) niet akkoord	Tussen beide	(Helemaal) akkoord
Iets doen waarin ik echt goed ben	3,5	13,6	82,8
Mijn vrienden ontmoeten	5,4	14,8	80,7
Nieuwe dingen ontdekken	5,7	18,3	76,0
Mijn gedachten verzetten	7,0	21,7	71,3
Beter worden in activiteiten	8,9	20,1	71,0
Mij fysiek ontspannen	9,3	26,0	64,6
Mijn grenzen verleggen	9,0	27,2	63,8
In een rustige omgeving zijn	11,7	28,9	59,4
Nieuwe en verschillende mensen leren kennen	13,2	28,7	58,2
Beter leren omgaan met anderen	14,2	31,2	54,6
Mezelf beter leren kennen	19,6	31,2	49,3
Iets bijleren	19,3	39,8	41,0

Frequentiestabel van betekenisgeving vrije tijd (in percentages).

Bron: JOP-Schoolmonitor 2 (2018)

Diversiteit naar socio-demografische verschillen

■ Werkwijze:

In mijn vrije tijd wil ik vooral...	Items
Mijn leefwereld verruimen	Iets bijleren
	Mezelf beter leren kennen
	Nieuwe dingen ontdekken
Sociaal zijn	Mijn vrienden ontmoeten
	Nieuwe en verschillende mensen leren kennen
	Beter leren omgaan met anderen
Uitdagingen aangaan	Beter worden in activiteiten
	Iets doen waarin ik echt goed ben
	Mijn grenzen verleggen
Tot rust komen	In een rustige omgeving zijn
	Mij fysiek ontspannen
	Mijn gedachten verzetten

Diversiteit naar socio-demografische verschillen

	Mijn leefwereld verruimen	Sociaal zijn	Uitdagingen aangaan	Tot rust komen
Onafhankelijke variabelen				
Constant	41,48***	56,34***	66,84***	50,12***
Gender (ref.cat.=jongen)	2,27***	3,48***	-2,51***	2,12***
Leeftijd	1,05***	0,32**	-0,17	1,18***
Migratieachtergrond (ref.cat.=persoon zonder migratieachtergrond)	2,02***	-0,44	-1,24*	0,33
Opleidingsniveau ouders	1,49***	1,26**	2,17***	0,28
Subjectieve beleving van de financiële situatie	0,04	0,56*	1,14***	-0,04
Samenvattende gegevens				
ICC	0,01	0,02	0,02	0,01
% verklaarde variantie student niveau	1,44%	1,00%	1,33%	1,51%
% verklaarde variantie school niveau	26,32%	20,75%	45,33%	31,95%

Vlaanderen en Brussel (niet-gestandaardiseerde coëfficiënten).

Bron: JOP-schoolmonitor 2 (2018)

Link tussen betekenisgeving en deelname in de vrije tijd

■ Georganiseerde vrijetijdsactiviteiten

	Sport- verenigingen	Doelgroep- gerichte verenigingen	Jeugd- verenigingen	Cultuur- verenigingen	Sociale verenigingen
Onafhankelijke variabelen					
Constant	35,63***	13,19***	11,44***	9,86**	0,41
Mijn leefwereld verruimen	-0,07**	0,05***	0,002	0,07***	0,08***
Sociaal zijn	0,04	0,03*	0,17***	0,02	0,03**
Uitdagingen aangaan	0,35***	-0,02	0,03	0,09***	0,02
Tot rust komen	-0,09***	-0,01	-0,07***	-0,01	-0,04***
Samenvattende gegevens					
ICC	0,11	0,14	0,04	0,06	0,05
% verklaarde variantie student niveau	10,40%	5,87%	4,45%	4,68%	2,57%
% verklaarde variantie school niveau	59,91%	60,57%	53,64%	49,12%	0%

Verklarende factoren van diverse clusters van georganiseerde vrijetijdsbesteding bij adolescenten uit het secundair onderwijs in Vlaanderen (niet-gestandaardiseerde coëfficiënten)

15

Link tussen betekenisgeving en deelname in de vrije tijd

■ Ongeorganiseerde vrijetijdsactiviteiten

	Sport activiteiten	Activiteiten met familie	Activiteiten met vrienden	Culturele activiteiten
Onafhankelijke variabelen				
Constant	30,44***	29,94***	3,97	17,04***
Mijn leefwereld verruimen	0,02	0,06***	-0,11***	0,18***
Sociaal zijn	0,09***	0,07***	0,43***	-0,03*
Uitdagingen aangaan	0,25***	0,01	0,03	0,06***
Tot rust komen	-0,07***	0,02	-0,07***	0,02
Samenvattende gegevens				
ICC	0,05	0,02	0,04	0,08
% verklaarde variantie student niveau	13,99%	8,62%	10,05%	7,95%
% verklaarde variantie school niveau	48,69%	36,15%	34,28%	26,55%

Verklarende factoren van diverse clusters van ongeorganiseerde vrijetijdsbesteding bij adolescenten uit het secundair onderwijs in Vlaanderen (niet-gestandaardiseerde coëfficiënten)

Bron: JOP-Schoolmonitor 2 (2018)

[Tot slot]

Diversiteit aan vrijetijdsactiviteiten

Diversiteit aan (leer)mogelijkheden

